

Zkušební okruhy pro zkoušku
FINANČNÍ PRÁVO III
(Verze 2009)

ČÁST A – Obecně teoretická část

1. Veřejné statky – statky, spotřeba, producenti, financování produkce veřejných statků
2. Veřejné finance – pojem „finance“, peníze, finanční jevy a finanční skutečnosti, soukromé a veřejné finance, funkce veřejných financí, vztah financí a práva
3. Finanční právo jako samostatné odvětví práva – odpovědnostní kritéria, předmět právní regulace, metoda, systémová charakteristika, společenská akceptace, vztah finančního práva k jiným odvětvím, charakteristika finančního práva
4. Zásady finančního práva – problematika vymezení zásad finančního práva, zásady tvorby finančního práva, obecné principy finančního práva,
5. Systém finančního práva – vnitřní systémové uspořádání finančního práva, problém obecné části finančního práva, fiskální a nefiskální část, další možnosti členění finančního práva
6. Prameny finančního práva – prameny finančního práva v materiálním smyslu, ve formálním smyslu, nenormativní akty heteronomní povahy, materiální znaky finančně právních norem, struktura finančně právních předpisů, struktura finančně právních norem, druhy norem, realizace a interpretace norem finančního práva
7. Subjekty a subjektivita ve finančním právu – pojem subjekt, fyzická osoba a právnická osoba ve finančním právu, stát, subjektivita
8. Finančně právní vztahy – finanční vztahy, finančně právní vztahy, prvky finančně právního vztahu, předpoklady vzniku a existence finančně právního vztahu, charakteristika finančně právních vztahů, členění
9. Finanční správa – pojem charakteristika, systém, právo finanční správy
10. Finanční právo trestní - finančně právní odpovědnost, odpovědnostní vztah, finanční právo trestní, delikty, sankce, vztah finančního práva trestního a trestního práva
11. Finanční soudnictví – pojem a charakteristika finančního soudnictví, pravomoc a příslušnost, obecné otázky řízení, řízení o žalobách proti rozhodnutí finančních orgánů, řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením finančních orgánů, řízení o kompetenčních žalobách, řízení o kasační stížnosti, řízení o obnově řízení
12. Finanční právo procesní – pojem a podstata finančního práva procesního, obecné řízení ve finančním právu, pojem a podstata daňového řízení, jiné procesy

ČÁST B – Nefiskální část

13. Měnové právo – pojem a charakteristika měnového práva, právní úprava peněžní jednotky, emise peněz
14. Hotovostní oběh, padělané a pozměněné peníze, omezení plateb v hotovosti
15. Právní regulace bezhotovostního platebního styku – převody peněžních prostředků, elektronické peníze, platební systémy, sankce
16. Finanční arbitráž a arbitř
17. Veřejné bankovní právo - Centrální banka – právní úprava, postavení, organizace, vztah k vládě, parlamentu, správním úřadům, veřejnosti, postavení ČNB jako správního úřadu, obchody ČNB, majetek a hospodaření ČNB
18. Veřejné bankovní právo – bankovní dohled, jednotná licence, fungování bank v režimu zákona o bankách
19. Devizové právo – pojem a charakteristika devizového práva, subjekty devizového práva, devizové právní vztahy, devizové operace, nakládání s devizovými hodnotami,

- zahraniční investice - nabývání nemovitostí cizozemci, podpora a ochrana investic, mimořádná opatření v devizovém hospodářství
20. Devizový trh – směnárenské služby, devizový kurs, devizové sankce
 21. Veřejné pojišťovnické právo – pojem pojišťovnictví a pojistné fondy, právní regulace pojišťovnictví a pojištění, subjekty veřejného pojišťovnického práva, pojištění ve funkčním pojetí
 22. Pojišťovnictví – technické rezervy, garanční fond, státní dozor v pojišťovnictví, opatření k odstranění nedostatků, sankce
 23. Puncovní právo – pojem, charakteristika, drahé kovy, nakládání s drahými kovy, puncovní správa, puncovní řízení, sankce

ČÁST C – Fiskální část

24. Rozpočtové právo – vývoj veřejných rozpočtů, postavení rozpočtového práva v systému finančního práva
25. Rozpočet – pojem, fiskální federalismus, rozpočtová soustava
26. Státní rozpočet – pojem, skladba, obsah, rozpočtový proces státního rozpočtu, hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací, státní fondy, státní závěrečný účet
27. Rozpočty územních samosprávných celků – základní instituty, vnitřní struktura, rozpočtová skladba, rozpočtový proces územních rozpočtů, právnické osoby územních samosprávných celků a organizační složky obcí a krajů
28. Kontrola rozpočtového hospodaření, porušení rozpočtové kázně
29. Rozpočtové určení výnosu daní
30. Celní právo – pojem „cla“, funkce cla, klasifikace cel, prameny celního práva
31. Celní právo – základní pojmy celního práva, celně schválené určení, celní režimy
32. Celní správa v ČR de lege lata, OLAF
33. Berní právo – pojem „daň“, ekonomická podstata daně, funkce daně, konstrukční prvky, klasifikace daní, právní rysy daně, soustava daní a poplatků, vymezení právní regulace „berní právo“, daňový systém a právní regulace
34. Berní právo – prameny berního práva, zásady, výklad, systém
35. Správa daní – vymezení pojmu „správa daní“, správce daně, adresáti správy daní, právo na informace v rámci správy daní
36. Daňový proces – řízení a autoaplikace, osoby zúčastněné na daňovém procesu, zásady řízení, stádia řízení
37. Daňový proces – zahájení řízení, zjišťování podkladů a zajištění průběhu a účelu řízení, rozhodnutí
38. Daňový proces – výkon rozhodnutí, opravné prostředky, zastavení řízení
39. Daňový proces – registrační a vyhledávací proces
40. Daňový proces – vyměřovací proces
41. Daňový proces – inkasní proces
42. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění – geneze, význam smluv, metody
43. Mezinárodní spolupráce při správě daní, mezinárodní spolupráce vymáhání finančních nedoplatků
44. Bilanční právo – pojem, základní charakteristika účetnictví, účetní jednotky, účetní období, účetní doklady, účetní kniha, účtové osnovy, účtový rozvrh, daňová evidence
45. Daň z příjmů – geneze důchodových daní, systém důchodových daní v ČR, formální prameny právní regulace důchodových daní
46. Daň z příjmů – konstrukce daně, předmět daně, základ daně, daňové odpisy
47. Daň z příjmů fyzických osob – daňové subjekty, předmět daně, dílčí základ daně
48. Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (vyměřovací a inkasní proces)

49. Daň z příjmů fyzických osob z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (vyměřovací a inkasní proces); daň z příjmů fyzických osob v případě příjmů z kapitálového majetku, pronájmu a tzv. ostatních příjmů (konstrukce základu)
50. Daň z příjmů fyzických osob – určení daňové povinnosti v případě souběhu vícera dílčích základů
51. Daň z příjmů právnických osob – vyměřovací a inkasní proces, daň z příjmů v případě veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti
52. Daň z příjmů v případě spolupracujících osob, zdanění příjmů manželů, sleva na dani a daňový bonus při důchodových daních
53. Daň z nemovitosti – geneze, charakteristika, pojem „katastrální daň“, správa daně, rozpočtové určení
54. Daň z pozemků – konstrukce, vyměřovací a inkasní proces
55. Daň ze staveb - konstrukce, vyměřovací a inkasní proces; daň z bytů a nebytových prostor – konstrukce, vyměřovací a inkasní proces
56. Silniční daň – charakteristika, konstrukce, předmět, osvobození, poplatníci, vyměřovací a inkasní proces
57. Zpoplatnění užívání dálniční a silniční sítě – právní regulace dálničních kupónů
58. Daň dědická – charakteristika, konstrukce právní regulace a konstrukce daně, vyměřovací a inkasní proces, rozpočtové určení
59. Daň darovací - charakteristika, konstrukce právní regulace a konstrukce daně, vyměřovací a inkasní proces, rozpočtové určení
60. Daň z převodu nemovitostí - charakteristika, konstrukce právní regulace a konstrukce daně, vyměřovací a inkasní proces, rozpočtové určení
61. Daň z přidané hodnoty - charakteristika, konstrukce právní regulace a konstrukce daně, vymezení osob účastných na DPH
62. Daň z přidané hodnoty – místo plnění, zdanitelné plnění, uskutečnění zdanitelného plnění a daňová povinnost, daňové doklady
63. Daň z přidané hodnoty – vyměřovací a inkasní proces, charakteristika zvláštních režimů
64. Spotřební daně – akcíz, skladba akcízů, katalog spotřebních daní v ČR, charakteristika daně a charakteristika právní regulace
65. Spotřební daně – základní pojmy, předmět spotřebních daní, plátce daně, základ daně
66. Spotřební daně – vyměřovací inkasní proces, dokladování spotřebních daní
67. Energetické daně – charakteristika, správa
68. Místní poplatky
69. Správní poplatky
70. Soudní poplatky
71. Finanční kontrola – vymezení kontroly, funkce kontroly, pojem „dozor“,
72. Kontrola ve veřejné správě – pojem, funkce, administrativní dozor, druhy kontrol ve veřejné správě, vnitřní kontrolní systém
73. Finanční kontrola – základní pojmy, kontrola korunou, druhy finanční kontroly
74. Kontrola v berním právu
75. Finanční kontrola ve veřejné správě, finanční kontrola dle mezinárodních smluv

Prameny FINANČNÍ PRÁVO III

Zdroje - zejména:

- platné právní předpisy
- Mrkývka, P. a kol.: Finanční právo a finanční správa. 1. (a 2.) díl, Masarykova univerzita, Brno 2004
- Radvan, M. a kol.: Finanční právo a finanční správa. Berní právo. MU, Brno, 2008
- Mrkývka, P., Pařízková, I.: Základy finančního práva. MU. Brno 2008
- Jánošíková, P. a kol.: Finanční a daňové právo. Čeněk. Plzeň 2009
- Bakeš, M. a kol.: Finanční právo. C.H.Beck. Praha 2009
- poznámky z přednášek a seminářů

Doporučené internetové zdroje:

- www.cnb.cz
- www.mfcr.cz
- www.finarbitr.cz
- www.cs.mfcr.cz/cmsgrc/

Podmínky zkoušky FINANČNÍ PRÁVO III

Forma: písemná + ústní

Konstrukce: písemná část (kombinace otázek testových a odpovídacích), jejíž úspěšné absolvování je podmínkou připuštění k ústní části; zkouška je v rozsahu výše uvedených okruhů A+B+C, ústní bez přípravy odpovědi na zadané otázky

Předpisy: přípustny včetně typu ÚZ – pouze nekomentované, elektronická forma předpisů je zakázána

Termíny: každý z vyučujících předmětu vypíše v ISu své zkušební termíny, na které se následně studenti přihlašují přes IS. Je třeba věnovat pozornost datům, do kdy se přihlásit/odhlásit, a časům ústní části zkoušky, které jsou uvedeny u každého termínu.